

STANOVISKO ETICKÉ KOMISE UNIVERZITY KARLOVY K PODNĚTU Č. 7/2018.

Předkladatel podnětu:

Mgr. Ondřej Crhák, Mgr. Tomáš Konečný, Mgr. Marek Jandák

Dotčený:

Prof. PhDr. Martin Kovář, Ph.D.

Předmět podání:

Podezření, že dotčený se ve svých publikacích *Anglie posledních Stuartovců 1658-1714* (1998), *Stuartovská Anglie* (2001) a "Jakub I. Stuart (1566-1625)" ve sborníku *Lidé a dějiny* (2017) dopustil plagiátorství.

Stanovisko komise:

Komise došla k závěru, že na řadě míst mají zkoumané texty charakter nápodoby cizího díla bez dostatečné identifikace zdroje, ze kterého bylo přejímáno. To naplňuje znaky plagiátorství v širším smyslu slova. Jedná se o využívání výsledků cizí tvůrčí práce ve vlastním textu, který se však prezentuje jako text původní. Dochází k tomu v rozsahu, který komise hodnotí jako významný. Není podstatné, zda se tak stalo z nedbalosti nebo z úmyslu. Došlo k porušení obecně platných principů etiky vědecké práce, které jsou dnes zakotveny v Etickém kodexu UK v části III odst. 7.

Vysvětlení:

I.

Etická komise Univerzity Karlovy (dále jen „komise“) se případem zabývala na základě podnětu předkladatelů ze dne 4.12.2018.

II.

Komise zkoumala, zda jí podnět přísluší a zda nejsou překážky k jeho projednání. Brala přitom v úvahu následující okolnosti:

1. Předkladatelé jsou členy akademické obce UK.
2. Podnět se týká podezření na porušení akademické etiky tím, že byly bez uvedení zdroje využity výsledky cizí tvůrčí práce a došlo tak k plagiariзму. Jedná se tedy o oblast, na kterou se vztahují ustanovení Etického kodexu UK a která se podstatně dotýká činnosti UK.
3. K předmětnému jednání mělo dojít před přijetím Etického kodexu UK, proto se komise zabývala otázkou, zda lze tento podnět projednávat. Z ustálené praxe komise vyplývá, že podnětem se zabývat lze, protože se jedná o podezření na porušení obecně známých a přijímaných etických principů vědecké práce.

Komise se usnesla, že podnět jí přísluší a že nejsou překážky k jeho projednání.

III.

Předkladatelé podnětu přiložili podrobnou analýzu sond do tří publikací dotčeného. Analýza se vztahuje k úsekům textu, ke zdrojové literatuře, k poznámkovému aparátu. Analýza ukazuje, že ve všech třech publikacích lze najít úseky textu podobné (někdy až identické) s textem publikace Barryho Cowarda: *The Stuart Age* (1994). Rozsah identických nebo podobných pasáží se v jednotlivých publikacích liší. Na řadě míst se nejedná o text identický, ale o text zjevně podobný, využívající často stejné prameny.

Komise posoudila text podání, včetně příloh, a předloženou analýzu, opatřila si předmětné publikace v plnotextové formě a provedla vlastní posouzení. Seznámila se s dostupnými vyjádřeními odborníků posuzujících tyto texty a prováděla vlastní konzultace. Komise se též seznámila se stanoviskem Etické komise Filozofické fakulty UK včetně jejího podkladového materiálu.

Komise prostudovala vyjádření dotčeného ke skutečnostem uvedeným v podnětu.

Komise dospěla k závěru, že podobnost mezi zkoumanými díly a knihou Barryho Cowarda naplňuje znaky plagiariзму v širším smyslu slova. Knihy nejsou in extenso opsané, ale některé jejich pasáže včetně poznámkového aparátu vykazují významnou shodu, a to jak v detailu, tak ve struktuře argumentace. Byly nepochybně přejaty, aniž by to bylo uspokojivým způsobem deklarováno. To je z hlediska etiky vědecké práce nepřijatelné. Jedná se o přebírání výsledků cizí tvůrčí činnosti, cizího pracovního postupu, který se však v publikaci jeví jako práce vlastní.

Komise dále konstatovala, že publikace, mající spíše popularizační charakter a vykazující rysy plagiátu, byly prezentovány jako práce vědecké i jako výstup vědeckých univerzitních projektů.

IV.

Komise si je vědoma, že musela projednávat případ, jehož počátek sahá do doby před více než 20 lety a je těžké odhalit okolnosti, za nichž vznikl. Nemůžeme posoudit, jaké důvody vedly dotčeného k používání pracovních postupů neslučujících se s etikou vědecké práce a jak je možné, že tyto postupy byly v daném prostředí dlouhodobě akceptovány.

Stanovisko přijato komisí dne 21.2.2019

Hlasování komise: 6 pro, 0 proti, 0 se zdrželo

Za správnost: MUDr. Martin Havrda, předseda komise

